

VÆKST OG GRØN ØKONOMI 22. juni 2019

DEBATINDLÆG

Kære ny regering: Gør os rigere, grønnere og mere lige

Skrevet af

Lars Andersen

Direktør

Den kommende regering bør arbejde på at gøre økonomien større, gøre produktionen grønnere og at øge chanceligheden i samfundet.

Velfungerende og velkvalificerede unge bliver mere produktive voksne.

Kontakt

Konsulent

Sarah Steinitz

📞 33 55 77 10

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Det netop overståede folketingsvalg viste, at der er et stort flertal i befolkningen for mere velfærd, mindre ulighed og mere blæs på den grønne omstilling. De røde partier har nu en vigtig opgave med at få sendt Danmark i en ny og mere progressiv retning, end den vi har fulgt de seneste fire år. Men selv om dansk økonomi er grundlæggende sund, og selv om pengekassen rækker til, at velfærden kan følge med befolkningsudviklingen de kommende år, er det bestemt ikke, fordi vi svømmer i penge.

Store investeringer står for døren, hvis velfærden skal følge med tiden, og hvis økonomien skal omlægges til en grønnere udgave. Derfor er det helt afgørende, at vi bruger pengene klogt. Det betyder, at vi skal have et klart sigte med de investeringer, vi foretager. En ny investeringslinje bør sigte på: 1) At gøre økonomien større, så vi har mere at fordele af og mere at investere i bl.a. forskning, uddannelse og grøn omstilling, 2) at gøre produktionen grønnere, så vores økonomiske fremgang bliver bæredygtig og ikke hviler på knappe ressourcer og tilsidesatte miljøhensyn, og 3) at gøre os mere lige i udgangspunkter og chancer i livet, så sandsynligheden for at få en uddannelse, den rette sundhedsbehandling og et godt arbejdsliv i mindre grad afhænger af, om man kommer fra en patriciervilla med sort tegl eller et boligbyggeri i grå beton.

” *I stedet for at bruge milliarder af kroner på skattelettelser, som primært er kommet de rigeste til gode, burde vi have investeret dem i en fremtid, der gavner os alle sammen og økonomien som helhed*

Under valgkampen og i debatspalterne i denne avis har man kunnet få det indtryk, at dét at investere i den offentlige sektor – fx i uddannelse, børnepasning og sundhed – er at ”bruge penge”, mens penge givet i skattelettelser og lavere afgifter ikke er at bruge penge. Det er en misforståelse.

Under den seneste regering er der gennemført for 27 mia. kr. skattelettelser. Man har givet penge til arvinger af familieejede virksomheder; man har gjort det billigere at købe dyre biler, og man har gennemført skattelettelser til dem, der har arbejdsgiverbetalt telefon, og til dem, der har formuer at spare op gennem aktiesparekonti og investorfradrag. De 27 mia. kr. er penge, som er *brugt* – og som kunne have været brugt på noget andet, fx til uddannelse, forskning og innovation eller til en grøn omstilling.

I stedet for at bruge milliarder af kroner på skattelettelser, som primært er kommet de rigeste til gode, burde vi have investeret dem i en fremtid, der gavner os alle sammen og økonomien som helhed.

Når en ny regering skal lægge investeringskursen de kommende år, er det essentielt, at den baserer sin politik på gængse regnemetoder i tæt samspil med sund fornuft. For både når det kommer til at investere i grøn omstilling og i mennesker, har vi endnu ikke de finanspolitiske regnemaskiner, der kan vise os præcis, hvad afkastet vil være i kroner og øre. Det er svært at beregne, hvad det eksakte afkast er af investeringer i uddannelse, forskning, sundhed, børnepasning eller arbejdsmiljø. Ligeledes kan vi heller ikke regne de præcise økonomiske effekter af en fortsat øget CO₂-udledning eller sætte præcise tal på markedspotentialt for Danmark i at investere i ny grøn teknologi.

Men vi ved, at en økonomi baseret på olie og kul har en slutdato. Vi ved, at hvis vi ikke formår at gennemføre en grøn omstilling, vil resultatet være en stor regning til kystbeskyttelse og store migrationsstrømme samt en fattigere natur. Vi ved, at velfungerende og velkvalificerede unge bliver mere produktive voksne. Og vi ved, at et godt arbejdsmiljø, en velfungerende infrastruktur og gode daginstitutioner er alfa og omega for virksomhedernes arbejdskraft. De skandinaviske lande er beviset på, at de lande, der investerer i mennesker, er blandt verdens rigeste.

Så kære nye regering: Gør os rigere, grønnere og mere lige i chancer. Og sørg for at have den sunde fornuft med i investeringerne.

Bragt i Berlingske d. 22. juni 2019